

Motion till riksdagen

1988/89:Jo604

av Leif Marklund m. fl. (s)

FoU-verksamhet vid Öjebyns försöksgård

För jordbruket i de nordligaste länen är mjölkproduktion inom överskådlig framtid den huvudsakliga produktionsinriktningen. En unik förutsättning för norrländskt jordbruk i dag är det ringa beroendet av kemikalier. Faktum är att jordbruk t.ex. i övre Norrland använder endast bråkdelen av de kemikalier som svenskt jordbruk i allmänhet behöver. Steget till att frigöra sig från kemikalieanvändningen är relativt sett därför mycket litet för norrländskt jordbruk. Klimatet är den faktor som väsentligen ger denna möjlighet. Den ökande efterfrågan på produkter som är framställda med användning av s.k. alternativ teknik ökar. Detta kan ge norrländskt jordbruk en nisch för framtiden.

De alldeles färska signalerna om särskild miljömärkning (vit ängel) ger dessa tankar en aktualitet på ett påtagligt sätt.

Inom lantbruket och lantbruksforskningen har vid olika tillfällen under de senaste åren diskuterats möjligheten att genom forskning och försök stimulera utvecklingen av övre Norrlands jordbruk i riktning mot alternativa tekniker. Ett utkast till försöksprogram med titeln "Mjölkproduktion baserad på fodermedel producerade i ett resursbevarande odlingsystem" har t.ex. utarbetats i ett samarbete mellan länsstyrelsen i Norrbottens län och lantbruksuniversitetet. I projektet är det tänkt att två modeller för mjölkproduktion jämförs i en fullskalestudie. Den ena modellen är avsedd för användning av alternativt odlade fodermedel medan den andra modellen baseras på konventionellt odlade fodermedel. Tanken är att en ekonomisk värdering och en jämförelse av hela produktionskedjor skall ingå i detta projekt. Den totala kostnaden för en tre års projektverksamhet är beräknad till 2,4 milj. kr.

För det nyss exemplifierade projektet gäller, liksom för en rad andra angelägna försöks- eller forskningsuppgifter inom övre Norrland, att de ordinarie ansvariga forskningsinstitutionerna och myndigheterna inte anser sig ha möjlighet att i avgörande grad delta i finansieringen. En mycket märkbar tendens under de senare åren är att dessa typer av insatser koncentreras till de stora fasta anläggningarna som är uppbyggda i södra och mellersta Sverige. Denna tendens innebär att de problem som bör lösas för norrländskt jordbruk i hög grad lämnas åt sidan. Dessutom innebär den negativa trenden att de förutsättningar för en utveckling av särskilda produktionsinriktningar som skulle kunna finnas för Norrland inte blir tillvaratagna.

Inom ramen för de medel som anvisats för "åtgärder till jordbruket i norra

Sverige" och som disponeras av lantbruksstyrelsen har det också visat sig svårt att i praktiken få utrymme för denna typ av försök och forskning.

Mot. 1988/89
Jo604

Det projekt som ovan angivits liksom många andra av likartat innehåll är strategiska för hela övre Norrlands jordbruk inför 2000-talet. Den koncentration av försöksanslag som sker till södra och mellersta Sverige för jordbruksnäringen ger ingen erfarenhet för hur övre Norrlands jordbruk skall utvecklas. De resurser som byggts upp här och som fortfarande finns vid t.ex. Öjebyns försöksgård i Norrbottens län och vid andra anläggningar i övre Norrland riskerar att raseras. Det är av yttersta vikt för norrländskt jordbruk att Öjebyns försöksgård kan fortsätta och utöka sin verksamhet.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om forskning förlagd till Öjebyns försöksgård.

Stockholm den 19 januari 1989

Leif Marklund (s)

Bruno Poromaa (s)

Sten-Ove Sundström (s)